

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2022-7541
Den 26. august 2022

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1132 (MOF alm. del) stillet 23. juni 2022 efter ønske fra Rasmus Nordqvist (SF), Carl Valentin (SF), og Karsten Filsø (SF).

Spørgsmål nr. 1132

"Vil ministeren oplyse, om de kendte miljøgifte i de gamle forureninger fra Cheminova i Høfde 42, den gamle fabriksgrund og på Rønland opkoncentreres i havets mikrolag og havskum og dermed potentielt kan føres tilbage til land? Og om der i dag er stoffer i Cheminovas spildevand, der vil kunne opkoncentreres gennem denne mekanisme? Herunder hvad ministeren agter at foretage sig, hvis denne mekanisme kan dokumenteres set i lyset af, at reguleringen af miljøfarlige stoffer i høj grad stadig baserer sig på fortyndingsprincippet?"

Svar

Spørgsmålet har været forelagt Miljøstyrelsen, der har oplyst, at:

"Listen over stoffer i de gamle forureninger fra Cheminova (FMC Rønland) i Høfde 42, den gamle fabriksgrund og den nuværende fabriksgrund på Rønland omfatter flere end hundrede vidt forskellige stoffer, hvoraf nogle kan betegnes som miljøgifte. Miljøstyrelsen har på nuværende tidspunkt via kontrolanalyser af spildevandsudledningen oplysninger om, i hvilket omfang mange af disse stoffer udledes til havmiljøet, men styrelsen har ikke oplysninger om, i hvilken grad de enkelte stoffer herefter kan opkoncentreres i f.eks. havskum og derigennem føres tilbage til land, jf. bidrag til svar på spørgsmål 1130.

Fundet af høje værdier for PFOS og sum af fire PFAS (PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS) i en prøve af havskum ved Thyborøn (Høfde 54) indikerer, at de fire nævnte PFAS-stoffer kan opkoncentreres i havskum (<https://storymaps.arcgis.com/stories/607326eb5b9b443abc000616ec497796>). Det målte niveau for (summen af) de fire stoffer i havvandet ud for Harbøre Tange er imidlertid tæt på gennemsnittet af de målinger, som Miljøstyrelsen i 2022 har foretaget alle i danske farvande (<https://miljoedata.miljoportal.dk/> og <https://storymaps.arcgis.com/stories/607326eb5b9b443abc000616ec497796>), og en opkoncentrering af stofferne i havskum som observeret ved Thyborøn vil således formentlig kunne ske i hele landet, jf. også ovenstående bidrag til svar på spørgsmål nr. 1130.

Cheminovas (FMC Rønlands) spildevand består af processpildevand (nuværende drift), spildevand fra afværge-pumpning fra virksomhedens gamle fabriksgrund og nuværende fabriksgrund (tidligere aktiviteter) samt overfladevand. Miljøstyrelsen påbød i maj 2022 FMC Cheminova at undersøge stofkoncentrationen af PFAS/PFOS i virksomhedens rensede spildevand, der udledes til Vesterhavet. Den 31. juli 2022 modtog Miljøstyrelsen analyseresultaterne. Af analyseresultaterne fremgår, at

summen af de fire PFAS-stoffer (PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS) ikke kan påvises ved en detektionsgrænse på 10 ng/L. Af de øvrige målte PFAS-stoffer er der påvist tre stoffer i spildevandet over en detektionsgrænsen på 10 ng/L, hvor det ene af stofferne (PFPeA, perfluorpentansyre) er fundet i forhøjet koncentration (1200 ng/L) i forhold til de foreliggende målinger af stoffet i havvand i området. Af analyserapporten fremgår det, at detektionsgrænsen for de målte enkeltstoffer er hævet på grund af et højt indhold af PFPeA i prøven. Analyselaboratoriet Eurofins har efterfølgende oplyst, at de vil kunne køre prøver af rensede spildevand ufortyndet og dermed opnå en lavere detektionsgrænse for de øvrige PFAS-forbindelser, f.eks. PFOS og PFOA. Det vil dog være nødvendigt med en ny prøveudtagning, da de gamle prøver er kasseret. Miljøstyrelsen har på den baggrund den 11. august bedt FMC Cheminova om at foretage en supplerende prøvetagning og analyse af deres spildevand, så der kan fås en bedre kvantificering af indholdet af PFAS-forbindelserne ved koncentrationer < 10 ng/L.

Resultaterne af den supplerende analyse forventes at foreligge omkring den 1. oktober 2022. Når resultaterne fra den supplerende analyse foreligger, vil Miljøstyrelsen på baggrund af de samlede måleresultater foretage en vurdering af indholdet af PFAS-forbindelser i det rensede spildevand og vurdere, om der er behov for yderligere tiltag.

Stofferne kan tilsyneladende opkoncentreres i f.eks. havskum, jf. ovenfor. Miljøstyrelsen har ikke oplysninger om, i hvilket omfang og gennem hvilke mekanismer de øvrige stoffer i spildevandet eventuelt vil kunne opkoncentreres i f.eks. havskum.

Hvis der fremkommer nye oplysninger om den skadelige virkning af en forurening, som skyldes en godkendt virksomheds udledning af spildevand med indhold af miljøfarlige forurenende stoffer, eller forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, skal tilsynsmyndigheden tage godkendelsen eller udledningstilladelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. miljøbeskyttelseslovens § 41a, stk. 2."

Lea Wermelin

/

Nina Porst